

بررسی زمینه کالبدی شکل‌گیری محیط‌های جرم‌خیز در محلات حاشیه‌نشین

با استفاده از GIS

معصومه حسینلو^۱، محسن حسینی^۲، ساسان روشناس^۳

از صفحه ۶۵ تا ۷۹

دریافت: ۱۳۹۳/۰۳/۱۰

پذیرش: ۱۳۹۳/۰۴/۱۸

چکیده

زمینه: امروزه در تمامی شهرهای جهان افزایش نرخ جرم و جنایت نگران‌کننده بوده و به یکی از دغدغه‌های مهم شهروندان، نهادها و رهبران و مقامات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جوامع تبدیل شده است.

یافته‌ها: جرم و جنایت در سطوح فردی، گروهی و اجتماعی، هزینه‌های سنگینی را در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی به حکومت‌ها و دولت‌ها تحمیل می‌کند و آسیب‌های جدی را به برنامه‌های توسعه و رفاه اجتماعی در تمامی کشورها، متوجه می‌سازد. هر چند این موضوع فراگیر و عمومی است اما در محدوده‌هایی از شهرها به ویژه سکونتگاه‌های حاشیه‌ای و غیر رسمی به دلیل وجود بسترهای مناسب و فقر انباشته شده نمود بیشتری پیدا می‌کند و امنیت اجتماعی را به شدت تهدید می‌کند. اگر چه این موضوع بسیار گسترده می‌باشد و خود معلول بسیاری از سیاست‌های کلان اجتماعی و اقتصادی است، اما در سطح خرد از جمله دلایل شکل‌گیری آن می‌توان به وجود فضاهای بی‌دفاع و عدم تمرکز و بی‌ثباتی در ساختار محله‌ای و در نتیجه عدم نظارت اجتماعی اشاره نمود. این مقاله می‌کوشد تا ارتباط بین ساختار کالبدی و میزان جرم‌خیزی نواحی را تبیین نماید و با استفاده از نرم افزار GIS نسبت به پیش‌بینی فضاهای مستعد شکل‌گیری و شیوع آسیب‌های اجتماعی پردازد.

واژگان کلیدی: مناطق جرم‌خیز، حاشیه‌نشینی، امنیت، GIS، چیدمان فضا.

^۱ (مسئول مکاتبات)، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای دانشگاه شهید بهشتی، ایمیل: hoseinloo.m@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری دانشگاه غیرانتفاعی طوبی.

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای دانشگاه علامه طباطبائی.